

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא דף נו Some of the topics we will learn about include.

Several statements regarding the boundaries of ארץ ישראל;

עדים זוממין

If two witnesses testify against someone in Bais Din and then two other witnesses come and testify

עמנו הייתם במקום פלוני

You could not have witnessed the above because you were with us in a different location at that time when you claim that the supposed act occurred.

The first witnesses become עדים זוממין:

They are disqualified, and they are penalized with the same penalty that they wanted to impose upon their victim.

The Mishnah's Halachah of

היו שנים מעידין אותו שאכלה שלש שנים

ונמצאו זוממים

משלמין לו את הכל

If two witnesses testified that for three years a person ate the produce in someone's field, and then the עדים were found to be false, the עדים must pay the previous owner the value of the field.

The מחלוקת רבי עקיבא וחכמים regarding

הרי שאכלה שנה ראשונה בפני שנים

שניה בפני שנים

שלישית בפני שנים

If a person used the field for one year in the presence of two עדים, a second year in the presence of two other עדים, and then a third year in the presence of two other עדים, do we combine the עדות of all three sets of עדים to form a three-year חזקה or not?

B דבר

ולא חצי דבר

The two עדים must testify about a complete matter, and not for only a partial matter.

The Halachah of

אחד אומר אכלה חטים

ואחד אומר אכלה שעורים

הרי זו חזקה

If one witness testified that for three years the occupant planted and ate wheat, while the other witness testified that for three years he planted and ate barley, the two testimonies do combine to form a חזקה, because

תרוייהו בחדא שתא קא מסהדי

They both testified to the same years, and there is no contradiction in their testimony because

בין חיטי לשערי לאו אדעתיהו דאינשי

People do not notice the difference between wheat and barley,

A

Several statements regarding the boundaries of ארץ ישראל

עדים זוממין עמנו הייתם במקום פלוני

היו שנים מעידין אותו שאכלה שלש שנים ונמצאו זוממים משלמין לו את הכל

הרי שאכלה שנה ראשונה בפני שנים שניה בפני שנים שלישית בפני שנים

B

דבר ולא חצי דבר

אחד אומר אכלה חטים ואחד אומר אכלה שעורים הרי זו חזקה

תרוייהו בחדא שתא קא מסהדי

בין חיטי לשערי לאו אדעתיהו דאינשי

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned the Halachah of

המצר והחצב
מפסיקין בנכסי הגר

A raised border or a חצב plant whose roots go straight down into the earth and stay within its boundary, act as a separation between two fields of a גר who died, and therefore a חזקה is required in each field to acquire them.

The Gemara now says

אין שם לא מצר ולא חצב מאי

If there was no physical separation between the two fields, it depends:

כל שנקראת על שמו
קנה כולה

If the two fields are referred to as one field, for example דקרו ליה בי גרנותא דפלניא

All the גר's fields are named for the same well from which they receive their water;

A חזקה in one field can extend to the other field and acquires both fields.

אין נקראת על שמו

If the two fields are referred to as separate fields, a חזקה is required for each field.

=====

1

**המצר והחצב
מפסיקין בנכסי הגר**

A raised border or a חצב plant whose roots go straight down into the earth and stay within its boundary act as a separation between two fields of a גר who died, and therefore a חזקה is required in each field to acquire them.

אין שם לא מצר ולא חצב מאי

If there was no physical separation between the two fields, it depends:

**כל שנקראת על שמו
קנה כולה**

If the two fields are referred to as one field, for example

דקרו ליה בי גרנותא דפלניא

All the גר's fields are named for the same well from which they receive their water; A חזקה in one field can extend to the other field and acquires both fields.

אין נקראת על שמו

If the two fields are referred to as separate fields, a חזקה is required for each field.

2 The Gemara continues

מאי חצובא

אמר רב יהודה אמר רב

שבו תיחם יהושע לישראל את הארץ

used the חצובא plant to demarcate the boundaries of all the properties in ארץ ישראל, because as the רשב"ם explains

לפי שאינו יונק לא מכאן ולא מכאן

The חצובא plant stays in its place, and does not spread or draw nourishment from any side.

ואמר רב יהודה אמר רב לא מנה יהושע אלא עיירות העומדות על הגבולין

in his Sefer mentions only the cities that are located on the border of Eretz Yisroel, but not the cities in the middle of Eretz Yisroel,

כדי להראות את התחומין

He wanted to show the boundaries of Eretz Yisroel.

2

מאי חצובא

אמר רב יצודב אמר רב

שבו תיחם יהושע לישראל את הארץ

used the חצובא plant to demarcate the boundaries of all the properties in ארץ ישראל,

because as the רשב"ם explains

לפי שאינו יונק לא מכאן ולא מכאן

The חצובא plant stays in its place, and does not spread or draw nourishment from any side.

אמר רב יצודב אמר רב

לא מנה יהושע

אלא עיירות העומדות על הגבולין

in his Sefer mentions only the cities that are located on the border of Eretz Yisroel, but not the cities in the middle of Eretz Yisroel,

כדי להראות את התחומין

He wanted to show the boundaries of Eretz Yisroel.

3 אמר רב יהודה אמר שמואל
 כל שהראהו הקב"ה למשה חייב במעשר
 All the cities that Hashem showed Moshe Rabbeinu
 before his passing, are obligated to separate תרומות
 ומעשרות מדאורייתא, because they belonged to the seven
 nations that were given to the בני ישראל, and are therefore
 part of Eretz Yisroel.
 לאפוקי קיני קניזי וקדמוני
 This excludes however the three countries of עמון
 הר שעיר ומואב that Hashem did not show him, and they are exempt
 from תרומות ומעשרות מדאורייתא.
 ואברהם אבינו were given to them; however, since they were not given to the בני ישראל, they
 are not a part of Eretz Yisroel. And as the רשב"ם adds
 לא יתחייבו במעשר לעתיד לבא
 כשיחזירם לנו
 They will also be exempt from תרומות ומעשרות in the time
 of משיח, when they will be returned to בני ישראל.
 =====

3 אמר רב יהודה אמר שמואל
**כל שהראהו הקב"ה למשה
 חייב במעשר**
*All the cities that Hashem showed Moshe Rabbeinu
 are obligated to separate תרומות ומעשרות מדאורייתא
 because they belonged to the seven nations
 that were given to the בני ישראל,
 and are therefore part of Eretz Yisroel.*
לאפוקי קיני קניזי וקדמוני
*This excludes however the three countries
 of הר שעיר - עמון - ומואב -
 that Hashem did not show him,
 and they are exempt from תרומות ומעשרות מדאורייתא.*
 ואברהם אבינו were given to them; however, since they were not given to the בני ישראל,
 they are not a part of Eretz Yisroel.
 And as the רשב"ם adds
 לא יתחייבו במעשר לעתיד לבא
 כשיחזירם לנו
 They will also be exempt from תרומות ומעשרות in the time
 of משיח, when they will be returned to בני ישראל.

4 Zugt Di Mishnah

היו שנים מעידין אותו שאכלה שלש שנים
ונמצאו זוממים
משלמין לו את הכל

If two witnesses testified that the occupant ate the
produce for three years, in order to establish for him a
חזקה so that he keeps the field; and they were then found
to be false by two witnesses who testified

עמנו הייתם במקום פלוני

You could not have witnessed the above because you
were with us in a different location during that time.

עדים זוממין

They are disqualified, and

משלמין לו את הכל

As the Rashbam explains;

כפי דמי קרקע שהיו רוצים להפסידו

יגבה מהן

לבד קרקע שלו שיטול מן המחזיק

They must pay the original owner the full value of his
field in addition to that he retrieves the actual field.

שנים בראשונה שנים בשניה ושנים בשלישית

If two witnesses testify to one year, and another two
testify to the second year, and another two testify to
the third year, and they were all found to be זוממין;

משלשין ביניהם

All the עדים divide it evenly, and together pay the previous
owner the value of the field.

4

משנה

היו שנים מעידין אותו שאכלה שלש שנים
ונמצאו זוממים
משלמין לו את הכל

If two witnesses testified
that the occupant ate the produce for three years,
in order to establish a חזקה so that he keeps the field;
and they were then found to be false
by two witnesses who testified

עמנו הייתם במקום פלוני

You were with us in a different location
during that time.

עדים זוממין

They are disqualified, and

משלמין לו את הכל

As the Rashbam explains;

כפי דמי קרקע שהיו רוצים להפסידו

יגבה מהן

לבד קרקע שלו שיטול מן המחזיק

They must pay the original owner the full value of his field
in addition to that he retrieves the actual field.

שנים בראשונה

שנים בשניה - ושנים בשלישית

If two witnesses testify to one year, and another two
testify to the second year, and another two testify to
the third year, and they were all found to be זוממין;

משלשין ביניהם

All the עדים divide it evenly,
and together pay the previous owner the value of the field.

5 שלשה אחים ואחד מצטרף עמהם
הרי אלו שלש עדויות
If three brothers testify, each to one year, and another
unrelated witness testifies with them to all three years,
they are considered three separate testimonies to establish
a חזקה of three years. Therefore, although they are קרובים,
their testimony is valid, because as the רשב"ם explains
דאשתא דקמסהיד האי
לא קמסהיד האי
They do not testify to the same matter, as they each testify
to a different year. ®
However
הון עדות אחת להזמה
They are considered one testimony regarding הזמה, in that
only if all four עדים were found to be זוממין, they are liable
together to pay the owner.

5 שלשה אחים ואחד מצטרף עמהם
הרי אלו שלש עדויות
If three brothers testify, each to one year,
and another unrelated witness testifies with them to
all three years, they are considered three separate
testimonies to establish a חזקה of three years.
Therefore, although they are קרובים,
their testimony is valid,
because as the רשב"ם explains
דאשתא דקמסהיד האי
לא קמסהיד האי
They do not testify to the same matter,
as they each testify to a different year.
However
והן עדות אחת להזמה
They are considered one testimony regarding הזמה,
in that only if all four עדים were found to be זוממין,
they are liable together to pay the owner.

6 The Gemara says
מתניתין דלא כרבי עקיבא
Our Mishnah's Halachah that witnesses for only one year
combine with others to establish a three-year חזקה is
actually a מחלוקת רבי עקיבא וחכמים in the following Braisa:
הרי שאכלה שנה ראשונה בפני שנים
שניה בפני שנים
שלישית בפני שנים
If a person used a field for one year in the presence of two
עדים, a second year in the presence of two other עדים, and a
third year in the presence of two other עדים;
The חכמים hold
הרי זו חזקה
The עדות of all three sets of עדים are combined to establish
a three-year חזקה that the occupant is in fact the owner of
the field.
While רבי עקיבא holds the three sets of עדות are not
combined to establish a three-year חזקה, because the
Pasuk states
על פני שני עדים וגו' יקום דבר
The word דבר teaches
דבר
ולא חצי דבר
The two עדים must testify about a complete matter, while
here each set testifies for only part of it, one year of the
חזקה.

6 מתניתין דלא כרבי עקיבא
הרי שאכלה שנה ראשונה בפני שנים
שניה בפני שנים
שלישית בפני שנים
If a person used a field
for one year in the presence of two עדים,
a second year in the presence of two other עדים,
and a third year in the presence of two other עדים;
While רבי עקיבא holds
The three sets of עדות
are not combined.
The two עדים must testify about a complete matter,
while here each set testifies for only part of it,
one year of the חזקה.
The חכמים hold
הרי זו חזקה
The עדות of all three sets
are combined to establish
a three-year חזקה.

7 The Gemara explains that the חכמים who disagree with רבי עקיבא hold that the Drasha of דבר ולא חצי דבר Would apply only in the following case, where we are looking to establish that a girl is a גדולה, that she has matured; and שנים אומרים אחד בגבה ושנים אומרים אחד בכריסה If each set of two עדים testifies to having seen one שער on a different part of the body, they cannot be combined to establish her as a גדולה, because as the רשב"ם explains כל כת וכת יכול לראות ב' שערות דהא ביחד היו נמצא שכל כת עדות של חצי דבר Since both hairs can be seen simultaneously, they are considered one complete עדות, and a testimony of only one hair is דבר חצי, a partial עדות. This is a case of דבר ולא חצי דבר

Regarding חזקה however, the two עדות can be combined, because, אין יכולין להיות כי אם בזה אחר זה הלכך כל שנה חשיב דבר שלם בפני עצמו Since the three years can only be seen consecutively, not at the same time, each year is considered דבר, a complete עדות.
=====

7

חכמים

על פני שני עדים וגו' יקום דבר
ולא חצי דבר

A case where we are looking to establish that a girl is a גדולה, that she has matured;

אין אומרים ולשנים אומרים
אחד בגבה אחד בכריסה

If each set of two עדים testifies to having seen one שער on a different part of the body, they cannot be combined to establish her as a גדולה, because...

explains רשב"ם
כל כת וכת יכול לראות ב' שערות
דהא ביחד היו
נמצא שכל כת עדות של חצי דבר

Since both hairs can be seen simultaneously, they are considered one complete עדות, and a testimony of only one hair is דבר חצי, a partial עדות.

This is a case of
דבר - ולא חצי דבר

Regarding חזקה however, the two עדות can be combined, because,

אין יכולין להיות כי אם בזה אחר זה
הלכך כל שנה חשיב דבר שלם בפני עצמו
Since the three years can only be seen consecutively, not at the same time, each year is considered דבר, a complete עדות.

8 The Gemara continues;

אמר רב יהודה
אחד אומר אכלה חטים
ואחד אומר אכלה שעורים
הרי זו חזקה

If one witness testified that for three years the occupant planted and ate wheat, while the other witness testified that for three years he planted and ate barley, the two testimonies combine to form a חזקה, because

תרווייהו בחדא שתא קא מסהדי

They both testified to the same years, and there is no contradiction in their testimony because

בין חיטי לשערי לאו אדעתייהו דאינשי

People do not notice the difference between wheat and barley.

However, regarding

אחד אומר אכלה ראשונה שלישית וחמישית
ואחד אומר אכלה שניה רביעית וששית

If one witness testifies that the occupant planted and ate produce in the 1st, 3rd and 5th year, while the second witness testified that he planted and ate produce in the 2nd, 4th and 6th year, the testimonies do not combine and the חזקה is not valid, because

בשתא דקא מסהיד מר

לא קא מסהיד מר

They each testified to different years.

8

אמר רב יהודה

אחד אומר אכלה חטים
ואחד אומר אכלה שעורים
הרי זו חזקה

The two testimonies combine to form a חזקה,
because

תרווייהו בחדא שתא קא מסהדי

They both testify to the same years

because

בין חיטי לשערי לאו אדעתייהו דאינשי
People do not notice the difference between them.

אחד אומר
אכלה ראשונה שלישית וחמישית
ואחד אומר
אכלה שניה רביעית וששית

The testimonies do not combine and the חזקה is not valid,
because

בשתא דקא מסהיד מר

לא קא מסהיד מר

They each testified to different years.